

Církev Posledního zákona v konfliktu s většinovou společností

Posudek diplomové práce

Student se rozhodl dokumentovat konflikt převážně ruské náboženské společnosti, církve či hnutí Posledního zákona v kontextu analýzy konfliktu (některých) nových náboženských směrů s většinovou společností, již vypracoval doc. Zdeněk Vojtíšek. K jeho pojetí se výslovně hlásí.

Diplomová práce má standardní uspořádání. Po představení záměru a přístupu následuje teoretické, tedy spíše obecné představení předmětného konfliktu, pak po stručném nastínění nejširšího věcného kontextu, ruské náboženské situace a sledovaného hnutí následuje hlavní část práce, představení oblastí konfliktu hnutí Posledního zákona s okolím. Ke schématu doc. Vojtíška autor navrhuje jednu oblast sporu navíc, totiž mezi náboženskými uskupeními.

Závěr práce shrnuje podrobnosti a naznačuje možnosti predikce, které by vyplývaly z analogie v podobných případech a ze znalosti ruské konfesní politiky.

Práce má slušnou jazykovou úroveň, chyby nejsou příliš časté. Autor ve většině textu používá dnes již překonaný autorský plurál. Opírá se o značné množství pramenů v češtině, angličtině a ruštině. Odkazy na prameny jsou časté, takže lze říct, že autor náležitě dokládá zdroje svých informací. Použité tištěné a internetové prameny se jeví jako spolehlivé. Jedním ze zdrojů je vlastní výzkum. Snad lze vytknout zbytečný přepis ruských slov podle anglického úzu, např. *mireskoy chelovek* místo standardního českého přepisu *mirskoj čelověk*.

Otázky vyvolává pojetí nových náboženských směrů, Toto pojetí budí dojem, že rozhodující kritérium je časové. Autor sice kategorii „nového“ zpochybní a poukáže na jinakost, ale přesto v označování sledovaného hnutí a směrů podobných zůstává u tohoto problematického zařazení. Z jinakosti mu vyplývá, i když to na všech místech práce tak nezdůrazňuje, kategorické tvrzení: „shrňme zde, že nová náboženská hnutí jsou konfliktní“ (s. 19).

Jde o legitimní pojetí vyskytující se v české religionistické diskusi, ale bylo by možno uvést jako možnou variantu i terminologii, která nezdůrazňuje novost, ale znaky vyvolávající u některých nových (ale i některých tradičních) směrů konflikt s okolím. Někdy je těžko říct, že s většinovou společností. Ta o existenci uskupení nemusí mít žádné povědomí a hnutí ji může být i se svou akcentovanou jinakostí lhostejné.

Doporučuji práci přijmout k obhajobě a navrhuji ji hodnotit stupněm 2 – velmi dobře.

Hodnocení zpracoval doc. ThDr. Ivan Štampach